

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУДНОВОДІННІ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУДНОВІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Ректор ХДМА

« _____ » лютого 2026 р.

« _____ » 2026 р.

ПРОГРАМА
співбесіди з англійської мови
для прийому на навчання для здобуття ступеня бакалавра

зі спеціальності: J5 Морський та внутрішній водний транспорт

спеціалізацій: J5.01 Навігація і управління морськими суднами

J5.02 Управління судновими технічними системами і
комплексами

J5.03 Експлуатація суднового електрообладнання і
засобів автоматки

Програма співбесіди з англійської мови для прийому на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти окреслює обсяг знань і умінь, який потрібно мати вступникам для проходження усної співбесіди з англійської мови під час вступу на здобуття ступеня бакалавра до Херсонської державної морської академії.

Програму розроблено завідувачем кафедри англійської мови в судноводінні, к.п.н., професором Валентиною КУДРЯВЦЕВОЮ і доцентом кафедри англійської мови в судновій енергетиці, к.п.н., доцентом Олександрою ЛІТКОВОЮ.

Програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри англійської мови в судновій енергетиці, «19» травня 2026 р. Протокол № 12.

Доцент кафедри англійської мови в судновій енергетиці

Олександра ЛІТКОВА

Голова предметної
екзаменаційної комісії

Наталя ОГОРОДНИК

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗМІСТ ПРОГРАМИ	4
ТЕМАТИКА СПІВБЕСІДИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	5
ВИМОГИ ДО ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ	9
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ	10

ВСТУП

Програма усної співбесіди для проведення вступного випробування з англійської мови базується на матеріалах та вимогах програм для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України, складена на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови, затвердженої Міністерством освіти і науки України (Наказ № 77 від 03.02.2016 р.), Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році (Наказ МОН № 373 від 26.02.2026 року).

У Програмі визначено зміст, мету, завдання, тематику, мінімум граматичних структур, критерії оцінювання вмінь вступників під час екзамену у формі усної співбесіди з англійської мови на здобуття ступеня вищої освіти бакалавр на основі повної загальної середньої освіти.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Зміст програми вступної співбесіди з англійської мови відповідає змістові Програми зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. № 696.

Форма проведення співбесіди – усне опитування за змістом програми. Тривалість екзамену – 20 хвилин. Протягом 20 хвилин вступник повинен вести бесіду з викладачем за темами та відповісти на різні питання.

Метою співбесіди є виявлення рівня сформованості знань, умінь та навичок абітурієнта з конкурсного предмета. Відповідно до мети завданнями співбесіди є:

1) визначення рівня комунікативної компетентності (сформованості мовленнєвих умінь та навичок, засвоєння лексичного і граматичного матеріалу, уміння вільно спілкуватися, аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова, розуміти значення слів відповідно до контексту мовлення) у особистісній, публічній і освітній сферах спілкування;

2) оцінювання підготовленості і вмотивованості вступника. Основна увага приділяється комунікативному підходу.

У ході співбесіди абітурієнт, демонструючи знання за певною темою співбесіди, висловлюючи власні міркування і почуття, повинен:

а) використовувати формули мовленнєвого етикету, що прийняті в англійськомовних країнах, автентичні засоби висловлювання;

б) вміти правильно і доречно до ситуації вживати певні лексичні й граматичні засоби, фразеологічні звороти, розмовні фрази, ідіоматичні вирази;

с) вживати відповідні граматичні форми різних частин мови, часові форми дієслова, допоміжні дієслова, зв'язки, тощо.

За результатами співбесіди приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендації до зарахування.

ТЕМАТИКА СПІВБЕСІДИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Me, my family, my friends	<ul style="list-style-type: none"> - personal data, place of residence; family members, their age, professions and occupations, (other) family ties, family traditions and holidays; - daily tasks and responsibilities in the family, household chores and everyday life, housekeeping; - types of personal relationships, friends and their preferences, pen pals, relationships with friends; - personality and its qualities, appearance of a person, features, character, norms of behavior and communication, tolerant attitude towards others, personality formation; - conflict resolution, tolerance, humanity, charity
Place of living	- types of housing: house, apartment, furnished room
Clothes	- items of clothing, types of clothing, fashion
Shopping	- types of stores; visiting shops; assortment of goods; shopping; price; money
Nutrition	<ul style="list-style-type: none"> - names of foods, names of dishes, kitchen appliances, cooking, food processing methods, menu in catering establishments: food, drinks, snacks, appetizers, courses; - personal priorities in nutrition, tastes, preferences, favorite dishes; - food traditions, traditional dishes, national cuisine of Ukraine and countries whose language is studied
Rest and leisure	- free time vacation, types of recreation and hobbies
Sport	<ul style="list-style-type: none"> - types of sports, sports events/competitions; - the role of sports in society and personal health and sports - sport preferences, sports clubs, sections of equipment for sports/leisure impressions of the match/competition famous athletes
Travelling	<ul style="list-style-type: none"> - types of transport, preparation for the trip, travel documents, a trip on vacation; - a trip around Ukraine and to other countries
Mass media	- press, periodicals, radio, television, favorite radio or television program, Internet, communication on the Internet
Hometown/village	- location, basic historical and cultural information
Ukraine	- geographical position, climate of Ukraine, population and nationalities, administrative and political system, social and

	political life in the country, natural resources, public holidays, large cities, places of interest and historical monuments
Countries of language studied	- geographical location and climate, natural resources of the population; national identity, administrative and political structure, capitals, landmarks of big cities, main sights of history and culture
Holidays	- names of holidays in Ukraine and in countries whose language is studied, greetings, celebration traditions - birthday, place, date, time of celebration/ event, festive menu, celebration in a café
Education and School life	- education in Ukraine, educational institutions; - education problems, educational subjects, favorite subjects, timetable, extracurricular activities, final exams; - foreign language lesson; types of activities in lessons; - school life, holidays and traditions
Future studies and work	- inclinations and abilities, choosing a profession; - plans for the future, career guidance

ВИМОГИ ДО ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Категорія	Структура
Adjective	- comparative and superlative forms of regular and irregular adjectives; - structures with ‘as ... as’, ‘so ... as’, ‘rather’, ‘almost’, ‘quite’; - adjectives formed with suffixes/prefixes (overview); - compound adjectives present/past participles as adjectives
Adverb	- frequency and movement place (‘here’/‘there’); - chronological sequence (‘first’, ‘next’, etc.); - time markers for past, present and future (‘yesterday’, ‘tomorrow’, ‘today’, ‘now’); - Present Perfect + ‘yet’/‘already’ manner (‘slowly’, ‘well’, etc.); - basic quantifiers (‘a lot’, ‘a little’, ‘very’, ‘too’, ‘rather’, etc.); - common linking words for chronological sequence advanced adverbials of time: ‘beforehand’, ‘afterwards’
Clause	- ‘have’ in the present tense; - ‘be’ in the present tense; - agreement between nouns and verb be’; - Wh-questions, yes/no questions; - pro-clause with ‘so’, ‘not’ (I think so. I hope not.); - ‘when’ for linking two clauses; - ‘who’, ‘which’, ‘that’ in relative clause; - ‘to’/‘in order to’ + verb ‘if’ + Present Simple; - defining vs. non-defining relative clauses relative pronouns; - first, second and third conditional; - reported speech with temporal shift;

	<ul style="list-style-type: none"> - reported statements, commands, requests; - yes/no questions, Wh- questions; - reporting verbs + that + complement clause
Conjunction	<ul style="list-style-type: none"> - ‘and’ to link nouns and noun phrases; - ‘but’ to link clauses and sentences; - basic connectors ‘but’/’and’/’or’/’because’ for causes and reasons; - ‘so’/’then’ for results and consequences; - ‘neither ... nor’, ‘either ... or’; - ‘If’/’when’/as soon ... as’/’till’/’until’ + Present Simple with future reference
Determiner	<ul style="list-style-type: none"> - ‘this is’ for an introduction ‘a’/’an’ with single countable nouns ‘a’/’an’ with jobs; - possessive adjectives ‘my’, ‘your’, ‘his’, ‘her’, ‘its’, ‘our’, ‘their’; - ‘how’ questions for time, measurement, size and quantity; - ‘this’/’these’ and ‘that’/’those’ as determiners; - ‘the’ for specific examples and back reference; - ‘the’ for uniqueness, public buildings, geographical names, other proper names; - ‘some’ and ‘any’ in questions and negative statements; - these and those as determiners relating to people or objects; - basic quantifiers: ‘some’, ‘any’, ‘no’, ‘a lot of’/’lots of’, ‘much’, ‘many’ (with countable and uncountable nouns); - zero quantifier with plural countable nouns and uncountable nouns; - ‘enough’ and ‘too’ for sufficiency and insufficiency; - ‘a little’, ‘much’ for quantities with mass (uncountable) nouns
Modality	<ul style="list-style-type: none"> - ‘can’ for ability; - ‘would like to’+ infinitive for wish; - ‘should’/’shouldn’t’ for advice or suggestions; - ‘mustn’t’ for prohibition; - ‘may’ I/we...? for formal and polite requests and permission; - ‘have to’ for present and near future obligation; - ‘had to’ for past obligation; - ‘may’, ‘must’, ‘can’/’could’, ‘would/wouldn’t (like)’ for intention and desire; - ‘must/mustn’t, need/needn’t’ for (absence of) obligation; - ‘should/shouldn’t’ for advice or suggestions; - ‘be allowed’ to for permission - ‘will, might, shall, should, let, could’ for various purposes; - modals + passive ‘may/might’ for likelihood; - ‘ought to’ for giving advice; - ‘use(d) to/would’ + infinitive for past routines and habits

Noun	<ul style="list-style-type: none"> - singular and plural forms of nouns (regular and irregular); - 's/s' for possession of nouns in singular and plural possession forms; - articles with proper and common nouns
Preposition	<ul style="list-style-type: none"> - basic prepositions of place and movement; - basic prepositions of place and direction; - prepositions of time ('in', 'on', 'at', 'from... to', 'by,' 'during'); - 'of' for an object part or aspect; - 'with/without' for (lack of) possession and attribution; - 'with' / 'by' + agent; - prepositions in time phrases e.g. 'before', 'after', 'for', 'since'; - prepositions in time phrases, e.g. 'during', 'for', 'since', 'throughout', 'till', 'until', 'as soon as', 'if', 'when', 'by'
Pronoun	<ul style="list-style-type: none"> - personal pronouns 'I', 'you', 'he', 'she', 'it', 'we', 'they' - Wh-questions; - object personal pronoun; - object pronouns ('me', 'him', 'her') as indirect objects; - possessive pronouns as complement: 'mine', 'yours', 'his', 'hers', 'ours', 'theirs'; - reflexive pronouns for emphasis ('myself', 'ourselves', etc.); - reflexive pronouns as object/complement; - indefinite compound pronouns 'some / any' + 'thing / one / where / body'; - negative pronouns
Verb	<ul style="list-style-type: none"> - Imperatives/ negative Imperatives 'have got' in the present tense - there is(n't)/are(n't); - tag responses (short answers to present simple 'yes/no' questions); - 'was/were' with complement verb + ing to + verb; - question tags (positive/negative, all tenses); - prepositional vs. phrasal verbs (separable/inseparable); - Present Simple for opinions, likes and dislikes; - Present Simple for daily routines, facts and states; - Present Continuous for time of speaking; - Present Continuous, Future Simple for plans and intentions; - future with be going to, Future Continuous; - regular/irregular Past Simple for finished actions; - Present Perfect with present reference; - Present Perfect for personal experiences in the past; - Past Simple vs. Past Continuous; - Past Perfect and Past Simple (sequence of tenses in complex sentences); - Present and Past Perfect Continuous; - Active and Passive Voice (all tenses); - Future Perfect

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Співбесіда у 2026 році проводиться у два етапи:

1. Перший етап (дистанційний) – вступний тест на електронній освітній платформі Moodle.

2. Другий етап (усний) – усна вступна співбесіда.

Загальний підсумковий результат вступного вираховується як сума балів, отриманих вступником за кожний етап (бал за комп'ютерне тестування додається до балу за усну відповідь).

Вступний тест на платформі Moodle містить 25 завдань закритої форми, кожне з яких передбачає вибір однієї правильної відповіді з чотирьох можливих варіантів. За кожну правильну відповідь вступник отримує 4 бали. Максимальна оцінка за цей етап становить – 100 балів.

Кожна відповідь оцінюється від 0 до 100 балів. Конкурсний бал розраховується, як середньоарифметичний результат. Вступник не допускається до конкурсу, якщо не склав співбесіду - конкурсний бал менше 100 балів. Конкурсний бал співбесіди, яку вступник склав, вимірюється у шкалі від 100 до 200 балів.

0-100 балів	Виставляється у разі відсутності відповідей на всі питання, або логіка викладання відповідей і послідовність відсутня.
100-125 балів	Активна лексика використовується на 20%, відсутнє розкриття змісту теми, не здатність адекватно відповідати на запитання викладача. Рівень помилок становить понад 70%.
125-150 балів	Активна лексика використовується на 50%, виклад теми не розкриває її зміст, посередня активність при відповідях на запитання викладача, не здатність застосувати отримані знання на практиці, вживання лексичного матеріалу у статистиці. Допустимість помилок не більше 30%.
150-175 балів	Правильне і вільне використання 80-75% активної лексики, виклад теми повністю охоплює вивчений матеріал, коректне використання граматичних явищ, але посередня активність при відповідях на запитання викладача. Допустимість помилок не більше 20%.

175-200 балів	Правильне і вільне використання 90% активної лексики, виклад теми повністю охоплює вивчений матеріал, коректне використання граматичних явищ, адекватність відповідей на запитання викладача, демонстрація вільного володіння матеріалом, застосування отриманих знань, надання вірної у нормативному відношенні, вичерпної та безпомилкової відповіді. Допустимість помилок не більше 10%.
---------------	---

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Cambridge English Dictionary: Meanings & Definitions. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>
2. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Cambridge University Press, (2010). https://turan-edu.uz/media/books/2024/05/27/English_Vocabulary_in_Use_Advanced_by_Michael_McCarthy_Felicity_ODell.pdf
3. Cambridge English: First Tests for FCE Reading and Use of English. <https://www.flo-joe.co.uk/fce/students/tests/>
4. Learn English. Free site to learn English by an ESL teacher Laurent Camus. <https://www.tolearnenglish.com/>
5. Collins English Dictionary Definitions, Translations, Example Sentences and Exam English. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/exam>
6. Pronunciations. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>
7. Dyer K., Harwood D. (2015) FCE Practice Tests with keys. ELL. <https://youreflcorner.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/11/first-certificate-english-1-cambridge-revised-exam-from-2015.pdf>
8. Eastwood, J. (2005). Oxford guide to English grammar [with tests]. Oxford Univ. Press. (2008). <https://www.seaproti.org/wp-content/uploads/2025/09/Oxford-Guide-to-English-Grammar.pdf>
9. English Grammar online Exercises and Downloadable Worksheets. <https://www.english-gram>
10. English-online.org.uk (2020) <https://www.englishonline>
11. Evans V., Dooley J. (Eds.). (2016). Prime Time. Student's Book. Express Publishing. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/1FMB/toaz.info-prime-time-4-studentx27s-book-pr_89b8a5855102c8e733f7e755030a8ab2-1--1.pdf
12. Evans V., Dooley J. (Eds.). (2016). Prime Time 4. Workbook and Grammar Book Express Publishing

13. Evans, V. & Dooley, J. (2012), Exam Booster Preparation for B2+ Level Exams. Express Publishing
14. Exam Excellence (2006), Oxford University Press.
15. First Certificate in English. (2015) Cambridge University Press.
16. Kenny, N., & Luque-Mortimer, L. (2014). Cambridge English First Practice
17. Tests Plus 2 with Key. Pearson
18. Longman Exams Dictionary, (2009), Computers and the Internet. Pearson Education Limited. <https://www.ldoceonline.com/>